

Španělština – základní gramatická pravidla

ROD

U podstatných a přídavných jmen ve španělštině rozlišujeme mužský (M) a ženský (Ž) rod.

Většina podstatných jmen na **-O** je rodu **M** (el amigo)

Většina podstatných jmen na **-A** nebo **-IÓN** je rodu **Ž** (la amiga, la canción)

Výjimky: např. el programa, el problema, el mapa, el día (den) = **M**
la mano (ruka) = **Ž**

Některá podstatná jména mají stejný tvar v obou rodech. Rozlišují se pak podle členu, přídavného jména, zájmena nebo smyslu slova.

un estudiante checo **una** estudiante checa

MNOŽNÉ ČÍSLO

Množné číslo budeme tvořit jak u zájmen, tak u podstatných a přídavných jmen. Také člen určitý tvoří množné číslo.

Zjednodušená pravidla tvoření mn.číslo:

- 1) slova končící na samohlásku = koncovka - S
el libro – los libros (kniha – knihy)
la señora – las señoras (jedna paní – několik paní)
- 2) slova končící na souhlásku = koncovka – ES
el profesor – los profesores (učitel – učitelé)
la ciudad – las ciudades (město – města)
- 3) slova končící na -s = koncovka – ES nebo **BEZE ZMĚNY**
el autobús – autobuses (autobus – autobusy)
la crisis – las crisis (krize – krize)
- 4) koncové – z se mění na –C (+ES)
el lápiz – los lápices (tužka – tužky)
el pez – los peces (ryba – ryby)
- 5) smíšené skupiny – množné číslo se tvoří jako u mužského rodu
2 perros + 6 perras = 8 perros (ne perras)
1 gato + 8 gatas = 9 gatos (ne gatas)

PŘÍDAVNÁ JMÉNA

Přídavná jména většinou přechylují, mají odlišnou koncovku pro M a Ž rod.

M Juan es simpático. M -O

Ž Isabel es simpática. Ž -A

Některá mají stejnou koncovku pro M i Ž: Juan es inteligente. M -E

Isabel es inteligente. Ž -E

Běžná přídavná jména obvykle stojí ZA podstatným jménem a shodují se v rodě i čísle:

una casa grande = velký dům, el gato negro = černý kocour

casas grandes= velké domy, los gatos negros = černí kocouři

ČLENY:

Neurčitý: pro M rod un – un hombre (muž)

pro Ž rod una – una mujer (žena)

V množném čísle se jako člen nepoužívá

Určitý: pro M rod – el, v mn.č. los

pro Ž rod – la, v mn.č. las

OSOBNÍ ZÁJMENA

j.č.

mn.č.

1. yo (já)

1. nosotros (my muži)M, nosotras (my ženy)Ž

2. tú (tú)

2. vosotros (vy muži)M, vosotras (vy ženy)Ž

3. él (on)M, ella (ona)Ž

3. ellos (oni muži) M, ellas (ony ženy) Ž

SLOVESA ‚MÍT‘ a ‚BÝT‘

Osobní zájmena jsou ve větách před tvary sloves často vynechána.: Yo soy checa. = Soy checa. (Já jsem Češka. = Jsem Češka.)

SER – být

j.č.	mn.č.
1. soy /jsem	1. somos /jsme
2. eres /jsi	2. sois /jste
3. es /je	3. son /jsou

TENER - mít

j.č.	mn.č.
1. tengo /mám	1. tenemos /máme
2. tienes /máš	2. tenéis /máte
3. tiene /má	3. tienen /mají

Nosotros somos checos. My jsme Češi.
Nosotras somos checas. My jsme Češky.

Tengo un hermano. Mám jednoho bratra.
Tienen un coche rojo. Mají červené auto.

TVOŘENÍ OTÁZKY

Otázku tvoříme otočením slovosledu nebo změnou intonace. Pozor na to, že otázku z obou stran označujeme otazníkem – na začátku otočeným a pak na konci psaným tak, jak jsme zvyklí.

¿Eres española?/Jsi Španělka? Sí, soy española.

¿Tienes un hermano?/Máš bratra? Sí, son extranjeros.

Stejně si počínáme i u zvolacích vět: **¡Qué bonito!** To je hezké!

TVOŘENÍ ZÁPORU

Zápor tvoříme tak, že před časovaný tvar slovesa dáme záporku *no*.

¿Eres española? /Jsi Španělka?
No, no soy española./Ne, nejsem Španělka.

¿Tienes un hermano?/Máš bratra?
No, no tengo un hermano./Ne, nemám bratra.

PROCVIČOVÁNÍ:

1) Opakování osobních zájmen:

1. oni (muži)..... 2. já..... 3. on..... 4. vy (ženy).....
5. ona..... 6. ty..... 7. ony(ženy)..... 8. my (muži)
9. vy (ženy) 10. my (ženy)

2) Opakování slovesa 'být'(použijte pouze tvary slovesa bez osobních zájmen):

- jsem..... jsme..... jsou.....
jsi..... jste..... je.....

3) Přeložte: /viz nápověda níže/

- Jsem Češka. Jsme zde.
Jsou z Madridu. Jste z Prahy.
Je Španělka. Jsi Němec.

1) Odpovězte jak kladně, tak záporně: / viz nápověda níže/

- ¿Eres inglesa?
¿Sois de Madrid?
¿Son de Praga?
¿Es extranjera?.....

2) Přeložte: /viz nápověda níže/

- Jaký je Juan?
Jsou přátelé?
Moje kamarádka Carmen je hezká a chytrá.

My nejsme z Prahy.

Jsi cizinec?

Pablo je velmi sympatický.

3) Přeložte tato slovní spojení:

velká města

anglický turista

zajímavý jazyk

česká kamarádka

cizí student

snadné cvičení

sympatická dívka.....

kamarád z Prahy.....

chytré kamarádky.....

zajímavé cvičení.....

Nápověda:

velký – grande město – la ciudad zajímavý – interesante jazyk – el idioma

student – el estudiante cizí, cizinec – extranjero dívka – la muchacha sympatický - simpatico

el turista – turista anglický – inglés kamarádky – la amiga český - checo

cvičení – el ejercicio snadný – fácil z Prahy – de Praga jaký – cómo

hezký – bonito chytrý – inteligente velmi – muy tady, zde = aquí

español – Španěl, španělský

:) Slovíčko, které se mi líbí:

Slovíčko, které mi něco připomíná:

:(Slovíčko, které se mi špatně pamatuje: